

10363/ P-3520
50336/ P-4000

NPU - Generální ředitelství

Došlo: 22.9.2015 10:02

Č. j.: NPU-310/71312/2015

Listů: 1 Příloh: 3

01000673956

Ministerstvo kultury

Maltézské náměstí 471/1
118 11 Praha 1

Telefon: 257 085 111
Fax: 224 318 155
E-mail: epodatelna@mkcr.cz

VÍTKOVICE a. s.
IČ: 45193070
Ruská 2887/101
703 00 Ostrava - Vítkovice

Váš dopis značky

Naše značka
MK 26238/2015 OPP
MK-S 538/2015 OPP

Vyřizuje/linka
Kocian Ilja Mgr. / 464

V Praze dne: 19.08.2015

Věc: Rozhodnutí o zrušení prohlášení věci za kulturní památku (dle rozhodnutí Ministerstva kultury č. j. 4736/1997 ze dne 10. 4. 2000), jmenovitě položek v areálu koksovny a vysokých pecí VÍTKOVICE a. s., k. ú. Vítkovice, obec Ostrava-Vítkovice, kraj Moravskoslezský a položky v areálu dolu Hlubina, k. ú. Moravská Ostrava, obec Ostrava-Moravská Ostrava, okres Ostrava, kraj Moravskoslezský

V příloze Vám zasíláme rozhodnutí Ministerstva kultury č. j. MK 26238/2015 OPP, sp. zn. MK-S 538/2015 OPP, ve výše uvedené věci.

Mgr. Petra Ulbrichová

Mgr. Petra Ulbrichová
vedoucí oddělení ochrany kulturních památek
v odboru památkové péče Ministerstva kultury

Příloha: 1x rozhodnutí Ministerstva kultury č. j. MK 26238/2015 OPP, sp. zn. MK-S 538/2015 OPP, ze dne 19. 8. 2015

Stejnopis rozhodnutí:

Národní památkový ústav, ústřední pracoviště
Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Ostravě
Magistrát města Ostravy
Krajský úřad Moravskoslezského kraje
Katastrální úřad pro Moravskoslezský kraj

MINISTERSTVO KULTURY
Maltézské náměstí 471/1
118 11 Praha 1 – Malá Strana
IČ: 00023671 21

Ministerstvo kultury

Maltézské náměstí 471/1
118 11 Praha 1

Telefon: 257 085 111
Fax: 224 318 155
E-mail: epodatelna@mkcr.cz

Rozhodnutí nabylo právní moci: 19. 8. 2015

za správnost: Ločian

V Praze dne: 19. 8. 2015
Č. j.: MK 26238/2015 OPP
Sp. zn. MK-S 538/2015 OPP

ROZHODNUTÍ

Ministerstvo kultury jako příslušný orgán státní správy na úseku státní památkové péče vydává toto

r o z h o d n u t í:

Ministerstvo kultury *vyhovuje* žádosti, kterou podala společnost VÍTKOVICE a. s., IČ: 45193070, Ruská 2887/101, 703 00 Ostrava-Vítkovice, a podle § 8 zákona číslo 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v platném znění, *ruší* prohlášení **níže jmenovaných položek v areálu koksovny a vysokých pecí VÍTKOVICE a. s., k. ú. Vítkovice, obec Ostrava-Vítkovice, kraj Moravskoslezský a položky v areálu dolu Hlubina, k. ú. Moravská Ostrava, obec Ostrava-Moravská Ostrava, okres Ostrava, kraj Moravskoslezský, za kulturní památku.**

Jedná se konkrétně o tyto položky:

Areál koksovny a vysokých pecí VÍTKOVICE a. s.

- zásobníky a mlýny mlýnice uhlí (pozemek pač. 1051/95)
- dopravní mosty budovy zásobníků (pozemek pač. 1051/95)
- koksárenská baterie č. 4 včetně sypného provozu, kolejí výtlačného a vodícího vozu (pozemek p. č. 1051/95)
- sypný provoz koksárenské baterie č. 5 a koleje výtlačného a vodícího vozu (pozemek p. č. 1051/95)
- hasící věž střední (pozemek p. č. 1051/95)
- třídiče hrubé třídírny koksu (pozemek p. č. 1051/95)
- jemná třídírna koksu včetně zařízení (pozemek p. č. 1051/95)
- most z aglomerace včetně přesýpací stanice (pozemek p. č. 1051/1)
- zásobníky surovin, technické zařízení a dopravní mosty starého rudného mostu (pozemek p. č. 1051/1)
- výsypná jáma, zásobníky surovin, technické zařízení, dopravní mosty tj. jednotlivé koksové pásy vysokých pecí, rudný pás vysoké pece č. 1, rudný pás od starého rudného mostu (pozemek p. č. 1051/1)
- Energetická ústředna č. II (pozemek p. č. 1051/1)

Areál dolu Hlubina Ostrava-Moravská Ostrava, k. ú. Moravská Ostrava

- nakládací stanice uhlí včetně dopravních mostů (pozemek p. č. 3220/95)

V tomto řízení dle § 27 odst. 1 písm. a) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění, je účastníkem řízení: společnost VÍTKOVICE a. s., IČ: 45193070, Ruská 2887/101, 703 00 Ostrava-Vítkovice.

O d ů v o d n ě n í

Ministerstvo kultury na základě žádosti, kterou podala společnost VÍTKOVICE a. s., IČ: 45193070, Ruská 2887/101, 703 00 Ostrava-Vítkovice, zahájilo řízení o zrušení prohlášení **položek v areálu koksovny a vysokých pecí VÍTKOVICE a. s., k. ú. Vítkovice, obec Ostrava-Vítkovice, kraj Moravskoslezský a položky v areálu dolu Hlubina, k. ú. Moravská Ostrava, obec Ostrava-Moravská Ostrava, okres Ostrava, kraj Moravskoslezský**, za kulturní památku.

V řízení se vyjádřil, na základě § 8 odst. 2 zákona číslo 20/1987 Sb., o státní památkové péči, Magistrát města Ostravy, útvar hlavního architekta a stavebního řádu. Ve svém stanovisku ze dne 28. 4. 2015, č. j. SMO/142775/15/ÚHAaSŘ/Tich, **souhlasil** se zrušením níže uvedených položek, a to v rozsahu původního návrhu na zrušení prohlášení věci za kulturní památku:

areál koksovny a vysokých pecí Vítkovice a. s.

- zásobníky a mlýny mlýnice uhlí (pozemek p. č. 1051/95) - celý objekt
- dopravní mosty budovy zásobníků (nad pozemkem p. č. 1051/95)
- koksárenská baterie č. 4 včetně sypného provozu, kolejí výtlačného a vodícího vozu (pozemek p. č. 1051/95)
- sypný provoz a část kolejí výtlačného a vodícího vozu koksárenské baterie č. 5 (pozemek p. č. 1051/95)
- hasící věž střední (pozemek p. č. 1051/95)
- třídače hrubé třídirny koxu (pozemek p. č. 1051/95)
- jemná třídirna koxu včetně zařízení (pozemek p. č. 1051/95)
- most z aglomerace včetně přesýpací stanice (pozemek p. č. 1051/1)
- starý rudný most včetně zásobníků surovin, technického zařízení a dopravních mostů (pozemek p. č. 1051/1)
- výsypná jáma, zásobníky surovin, technického zařízení a dopravních mostů tj. jednotlivé koksové pásy
- vysokých pecí, rudný pás vysoké pece č. 1, rudný pás od starého rudného mostu a dopravník z výsypné jámy
- zavážení vysokých pecí (pozemek p. č. 1051/1)
- komín vysoké pece č. 6 (p. č. 1051/1)
- energetická ústředna č. II (pozemek p. č. 1051/1)

Ve stejném stanovisku ze dne 20. 4. 2015, č. j. SMO/142775/15/ÚHAaSŘ/Tich, pak **nesouhlasil** se zrušením níže uvedených položek, a to v rozsahu původního návrhu na zrušení prohlášení věci za kulturní památku:

areál dolu Hlubina

- nakládací stanice uhlí včetně dopravních mostů (na pozemcích parc č. 3214, 3220/1; mosty nad pozemkem p. č. 3220/37, vše k. ú. Moravská Ostrava)

areál koksovny a vysokých pecí Vítkovice a. s.

- výstavní pavilon (pozemek p. č. 1027/3)
- rozvodna (pozemek p. č. 3220/1)
- komín koksárenské baterie č. 4 (pozemek p. č. 105 1/95)

Dle téhož ustanovení zákona číslo 20/1987 Sb., o státní památkové péči, se v řízení vyjádřil Krajský úřad Moravskoslezského kraje, odbor územního plánování, stavebního řádu a kultury, který ve svém stanovisku ze dne 20. 4. 2015, č. j. MKS 51854/2015, **souhlasil** se zrušením níže uvedených položek, a to v rozsahu původního návrhu na zrušení prohlášení věci za kulturní památku:

areál dolu Hlubina

- *nakládací stanice uhlí včetně dopravních mostů (na pozemcích parc. č. 3214, 3220/1; mosty nad pozemkem parc. č. 3220/37, vše k. ú. Moravská Ostrava)*

areál koksovny a vysokých pecí Vítkovice a. s.

- *zásobníky a mlýny mlýnice uhlí (pozemek p. č. 1051/95)*
- *dopravní mosty budovy zásobníků (nad pozemkem p. č. 1051/95)*
- *koksárenská baterie č. 4 včetně sypného provozu, kolejí výtlačného a vodícího vozu a komín (pozemek p. č. 1051/95)*
- *sypný provoz a část kolejí výtlačného a vodícího vozu koksárenské baterie č. 5 (pozemek p. č. 1051/95)*
- *hasící věž střední (pozemek p. č. 1051/95)*
- *třídíče hrubé třídírny koksu (pozemek p. č. 1051/95)*
- *jemná třídírna koksu včetně zařízení (pozemek p. č. 1051/95)*
- *rozvodna (pozemek p. č. 3220/1)*
- *most z aglomerace včetně přesýpací stanice (pozemek p. č. 1051/1)*
- *starý rudný most včetně zásobníků surovin, technického zařízení a dopravních mostů (pozemek p. č. 1051/1)*
- *výsypná jáma, zásobníky surovin, technického zařízení a dopravních mostů tj. jednotlivé koksové pásy vysokých pecí, rudný pás vysoké pece č. 1, rudný pás od starého rudného mostu a dopravník z výsypné jámy zavážení vysokých pecí (pozemek p. č. 1051/1)*
- *komín vysoké pece č. 6 (p. č. 1051/1)*
- *energetická ústředna č. II (pozemek p. č. 1051/1)*

Ve stejném stanovisku pak **nesouhlasil** se zrušením níže uvedených položek, a to v rozsahu původního návrhu na zrušení prohlášení věci za kulturní památku:

areál koksovny a vysokých pecí Vítkovice a. s.

- *výstavní pavilon (pozemek p. č. 1027/3)*

Ministerstvo kultury rovněž obdrželo stanovisko Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště v Ostravě, který uvádí: „Uvedené objekty byly prohlášeny nejprve kulturními a národními kulturními památkami z následujících důvodů:

- *Unikátně dochovaný technologický tok od těžby kamenného uhlí přes jeho zpracování v koksovně a využití při výrobě surového železa a elektrické energie, který je ojedinělý přinejmenším v evropském měřítku. Významná je také délka nepřetržité kontinuity výroby na jednom místě.*
- *Panorama jámy Hlubina, koksovny a vysokých pecí, které se stalo nezaměnitelným symbolem města (v rozsahu tří vysokých pecí, těžní věže jámy Hlubina, uhelné věže koksovny, technologických mostů a komínů).*
- *Vlastní architektonická, estetická, technická a historická hodnota celku i jednotlivých objektů.*
- *Genius loci.*

Ačkoli byly od počátku zřetelně definovány jak hodnoty, tak objekty, které jsou jejich zásadními nositeli, dochází v průběhu let neustálým tlakem investora a projektanta k redukci památkové ochrany. V roce 2014 byl snížen rozsah prohlášení areálu NKP (viz srovnání nařízení vlády č. 337/2002 Sb. a nařízení vlády č. 94/2014 Sb.) a technologický tok je tak oklešťován natolik, že se stává nečitelným a ztrácí vypovídací schopnost.

I přes proklamace o zachování památkových hodnot, je jednoznačným důvodem pro zrušení prohlášení věci za kulturní památky „pročištění“ areálu od staveb, které je obtížné nebo prakticky nemožné využít a včlenit do architektonické a investorské vize obnovy, oživení a nového využití areálu. Poměrně násilně je sem implantováno využití, které neodpovídá historickému charakteru lokality (např. zde má být mezi původní technologií bez vazby a logiky instalováno letadlo MiG 21).

Obnova je financována především z evropských zdrojů a mimo jiné z příspěvků města. Finance jsou však podle našeho názoru směřovány nerovnoměrně, především k velkorysým a spektakulárním přestavbám. Tyto přestavby jsou však demonstrací současné architektury vsazené do industriálních kulis. Hodnota nové architektury je nepopíratelná, ale zároveň se vytrácí památkový charakter staveb, jejich hlavní znaky a návaznosti. Jedná se např. o plynovej, nástavbu vysoké pece č. 1 a přestavbu velína VP I na informační centrum. Nová architektura tak postupně získává dominantní postavení na úkor památky, jejíž hodnoty jsou stále více rozměňovány. Naproti tomu řada památkově chráněných objektů a zařízení Dolní oblasti Vítkovice dlouhodobě postrádá běžnou údržbu, takže jsou ve velmi špatném technickém stavu. Ten může být zneužit jako argument pro další demolice. Bouráním komínů, technologických mostů, potrubí a jiných čistě technologických staveb je zároveň narušováno tak cenné a unikátní panorama. Je potřeba zároveň připomenout, že v případě objektů, které dosud neprošly radikální přestavbou, nabývá na významu hodnota autenticity, nezbytné pro zprostředkování informace o celku a jeho původní funkci.

Jak již bylo konstatováno, poslední realizované a plánované kroky obnovy NKP Dolní oblast Vítkovice celkově výrazně degradují její hodnoty, spočívající v čitelnosti technologie, historické a typologické unikátnosti, typickém panoramatu města a atmosféře místa.

V protikladu je zde namísto uvést příklady sice méně efektní, nicméně citlivější v přístupu a v respektování památkové hodnoty - konverze některých bývalých dolů pro druhotnou výrobu a skladovací a komerčně pronajímané prostory (větrná jáma Vrbice, důl Barbora v Karviné). Areál Dolu Hlubina, koksoven a vysokých pecí Vítkovice byl spolu s dalšími bývalými důlními areály (NKP Důl Michal, Důl Anselm, Větrná jáma Vrbice) zařazen do Indikativního seznamu pro nominaci na zápis do Seznamu světového kulturního dědictví UNESCO, což je důkazem jeho mimořádných památkových hodnot. Pro jejich ochranu považujeme za prioritní zpracování koncepce běžné údržby a stabilizace areálu, která by měla předcházet dalším demolicím a konverzím.

Za nezbytné považujeme také zachování památkové ochrany ve stupni kulturní památka. Zrušení statutu národní kulturní památky nezakládá důvod pro zrušení prohlášení za kulturní památku obecně. Velká část objektů, jichž se řízení o zrušení památkové ochrany týká, existuje a je dosud nositelem hodnot, pro které byly za kulturní památky prohlášený. I v případech, že došlo k odstranění, nebo je toto odstranění vlastníkem plánováno, je důležité přihlídnout k tomu, že i pouhý fragment dané věci je jejím zástupcem v technologickém toku a jeho zachování je z hlediska celku důležité (např. fragment starého rudného mostu). V případě zrušení památkové ochrany zůstanou objekty sice v památkově chráněném území (Ochranné památkové pásmo vyhlášené rozhodnutím odboru kultury MMO ze dne 10. 4. 1995 pod č. j. kult/1713/94 pro lokalitu jámy Hlubina a vysokých pecí Vítkovických železáren, Městská

památková zóna Vítkovice, vyhlášená vyhláškou č. 108 ze dne 1. 4. 2003 s účinností od 1. 9. 2003), tento stupeň ochrany se však po zkušenostech jeví jako nedostatečný.

Dopisem ze dne 7. 7. 2015 bylo účastníkovi řízení sděleno, že v řízení o zrušení prohlášení dotčené věci za kulturní památku, byly shromážděny dostatečné podklady k rozhodnutí. Dle § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění, mu tímto bylo umožněno, aby se před vydáním rozhodnutí vyjádřil k uvedeným podkladům i ke způsobu jejich zjištění, případně navrhl jejich doplnění. Účastník řízení tohoto svého práva ve stanovené lhůtě využil, přičemž v souvislosti s původním rozsahem návrhu uvedl:

Po porovnání jednotlivých stanovisek a naší žádosti o zrušení prohlášení věci za kulturní památku ve smyslu Rozhodnutí MK ČR ze dne 10. 04. 2000 a v návaznosti Nařízení vlády č. 94 z 12. května 2014 sdělujeme následující:

Magistrát města Ostravy - útvar hlavního architekta a stavebního řádu, nesouhlasí se zrušením KP v rozsahu

- *Areál dolu Hlubina; nakládací stanice uhlí včetně dopravních mostů; nakládací stanice byla zdemolována - nutno zrušit statut KP*
- *Areál koksovny a vysokých pecí Vítkovice, a.s.; výstavní pavilon, rozvodna a komín koksárenské baterie č. 4 - nepožadujeme zrušení KP*

Krajský úřad Moravskoslezského kraje - odbor územního plánování, stavebního řádu a kultury, nesouhlasí se zrušením KP

- *Výstavní pavilon - nepožadujeme zrušení KP*

Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště Ostrava, nesouhlasí se zrušením KP v rozsahu

- *Výstavní pavilon, rozvodna - nepožadujeme zrušení KP*
- *Areál dolu Hlubina; u třídírny uhlí souhlasí se zrušením nakládací stanice uhlí, nesouhlasí se zrušením mostů 6d a 6e; mosty nejsou v Rozhodnutí MK/2000 samostatně identifikovány*
- *Areál koksovny a vysokých pecí Vítkovice, a. s.; u budovy zásobníků nesouhlasí se zrušením budovy zásobníků a dopravních mostů, které nejsou v Rozhodnutí MK/2000 identifikovány - nepožadujeme zrušení KP budovy zásobníků; u koksárenské baterie č. 4 nesouhlasí se zrušením komínu - nepožadujeme zrušení KP; u koksárenské baterie č. 5 nesouhlasí se zrušením dosud existujících částí - nepožadujeme zrušení KP; u položky starý rudný most požadují jeho zachování - fragment mostu je zachován - požadujeme zrušení ostatních položek; u zavážení vysokých pecí požadují bližší specifikaci co má být předmětem zrušení KP; u vysoké pece č. 6 nesouhlasí se zrušením komínu - nepožadujeme zrušení KP*

Pokud se týká zrušení prohlášení dopravních mostů jako KP, které nejsou v Rozhodnutí MK/2000 samostatně identifikovány a jednotlivých dílů zavážení vysokých pecí, požadujeme zrušení jejich prohlášení KP s tím, že budou odstraněny části (při respektování zachování panorama a vizuálních stop charakterizujících technologický tok), které jsou po stavební stránce bezpečnostním rizikem pro sousední objekty památky a ohrožují bezpečnost návštěvníků.

Ministerstvo kultury zhodnotilo všechny předložené důkazy jednotlivě i ve vzájemných souvislostech a rozhodlo o **zrušení prohlášení ve výroku jmenovaných položek v areálu koksovny a vysokých pecí VÍTKOVICE a. s., k. ú. Vítkovice, obec Ostrava-Vítkovice, kraj Moravskoslezský a položky v areálu dolu Hlubina, k. ú. Moravská Ostrava, obec**

Ostrava-Moravská Ostrava, okres Ostrava, kraj Moravskoslezský, za kulturní památku, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, protože v dané věci byl prokázán mimořádně závažný důvod pro zrušení prohlášení za kulturní památku. Ministerstvo kultury především dospělo k názoru, že předmětné věci nevykazují znaky kulturní památky ve smyslu ustanovení § 2 odst. 1 citovaného zákona č. 20/1987 Sb., a nejsou tak nadále nositelem významných architektonických, urbanistických a historických hodnot. Hlavním důvodem zrušení památkové ochrany byla snaha o soulad v souvislosti s vydáním nařízení vlády č. 94/2014, kterým došlo ke změně nařízení vlády č. 422/2005, a které reagovalo na změnu objektové skladby areálu národní kulturní památky, vyplývající z realizovaných projektů ke zpřístupnění areálu a zajištění bezpečnosti návštěvníků.

P o u č e n í

Proti tomuto rozhodnutí lze podle ustanovení § 152 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění, podat ve lhůtě 15 dnů od jeho doručení rozklad. Lhůta pro podání rozkladu počíná běžet podle § 40 odst. 1 písm. a) správního řádu den následující po dni, kdy bylo toto rozhodnutí doručeno. Doručení písemnosti upravuje § 23 a § 24 správního řádu, který stanoví, že nebyl-li adresát tohoto rozhodnutí zastižen, rozhodnutí se uloží v provozovně provozovatele poštovních služeb. Jestliže si adresát uložené rozhodnutí ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy bylo rozhodnutí k vyzvednutí v provozovně provozovatele poštovních služeb připraveno, nevyzvedne, považuje se rozhodnutí podle § 24 odst. 1 správního řádu za doručené posledním dnem této lhůty (od tohoto dne běží v tomto případě lhůta pro podání rozkladu). Doručení písemnosti pomocí datové schránky upravuje § 17 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, který rovněž stanoví přednostní doručování dokumentů prostřednictvím datové schránky. Nepřihlásí-li se adresát do své datové schránky ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byl dokument dodán do datové schránky, považuje se tento dokument za doručený posledním dnem této lhůty. O rozkladu proti tomuto rozhodnutí rozhoduje ministr kultury. Rozklad se podává u Ministerstva kultury na výše uvedenou adresu.

Mgr. Petra Ulbrichová
vedoucí oddělení ochrany kulturních památek
v odboru památkové péče Ministerstva kultury

